

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VI. Licitum est de peccatis, dictis in præcedenti Confessoine, agere
in sequenti, quando pœnitens solet talem Confessarium frequentare;
præsertim si confiteatur circumstantiam pertinentem ad ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

actu expresso, juxta legalem & rationabilem interpretationem, virtute continetur. Præsumpta propriè dicitur, quæ per conjecturas vel rationes probabiliter creditur futura, si Superior conveniretur; de præsentem autem nullo modo existit, nec per generalem, nec per specialem aliquam voluntatem Superioris. Et quamvis communis sententia doceat, licentiam præsumptam non sufficere, attamen licentiam tacitam excusare à peccato, non video quo argumento efficaciter possit improbari.

93.
Quid si licentia revelandi Confessionem fraude aut metu extorqueatur.

Sed quid dicam de licentia fraude, vi aut metu extorta? v. g. si persuadetur pœnitenti, quod teneatur consentire, quando reverà non renetur; si maritus metu mortis cogat adulteram, ut det licentiam Confessario dicendi sibi, quod ipsa de adulterio sit confessà. Certum est apud omnes, non posse Confessarium, sinè sigilli violatione, illius virtute aliquid revelare, ne alioquin Sacramentum maximè reddatur odiosum, cum sic passim possent pœnitentes cogi, ad præbendum consensum cum sui infamia.

94.
Quid si re velato vergat in infamiam propriam aut alienam.

Sed quid, si pœnitens spontaneè & prorsus liberè det licentiam aliquid revelandi, quod vergit in perniciem, aut infamiam propriam vel alienam? Si verum est, totum hoc sigillum esse juxta voluntatem pœnitentis, quemadmodum secretum naturale, non video, quare tali casu Sacerdos peccaret contra sigillum; quamvis sicut ipse pœnitens, ita & Sacerdos possit peccare contra charitatem, vel etiam contra justitiam, prout perniciem vel infamiam, quæ sequitur ex revelatione, opponitur charitati vel justitiæ.

Verùm enim verò, cum secundùm Scorum hoc sigillum non sit juxta voluntatem pœnitentis, quemadmodum secretum naturale, sed etiam juxta voluntatem Dei & Ecclesiæ; videtur, pœnitentem non posse illud extendere, quando illa extensio est contra charitatem, vel justitiam, vel aliam virtutem; sed tunc tantùm, quando vel charitas, vel alia virtus ad eam inclinatur; & quodammodo obligatur: quia tunc tantùm consentitur Deus & Ecclesiæ consentire. Est igitur Deus & Ecclesiæ concesserint illam extensionem dependentem à consensu pœnitentis, id tamen intelligendum venit de consensu rationabili.

Si autem à me queritur; an licitum sit de peccatis, dictis in præcedenti Confessione, agere in sequenti Confessione? Item, an post Absolutionem, si danda est pœnitentia, possit simul per modum remedii aliquid injungi, in quo peccati fiat mentio? Respondeo citius:

CONCLUSIO VI.

Licitum est de peccatis, dictis in præcedenti Confessione, agere in sequenti, quando pœnitentem solet talem Confessarium frequentare; præsertim si confiteatur circumstantiam pertinentem ad priora peccata. Item post Absolutionem, si danda est pœnitentia, potest simul per modum remedii aliquid injungi in quo peccati fiat mentio. Ut admoneatur extra Confessionem de defectu, commisso in Confessione, non sufficit licentia petita, & non obtenta.

Quantum ad primam partem Conclusionis (quam à posteriori satis probat communis praxis, sinè ullo scrupulo peccati) multi Auctores judicant, teneri Confessarium ad negandam Absolutionem pœnitenti, quando cognoscit ex præcedentibus Confessionibus, illam frequenter relabi in idem peccatum, ita ut & maneat in proxima peccandi occasione, & videatur non habere serium propositum emendationis.

Deinde, est consilium omnium, qui de gubernanda conscientia agunt; ut peccantes quoad fieri potest semper habeant eumdem detrem spiritualement, ut melius possint dirigari spiritu. At si Confessarius nihil possit dicere vi præcedentis Confessionis, nihil pœnitentem varet ea consuetudo eidem confitendi, idcirco quæ omnino esset confiteri hodie uni, & alteri, ac semper uni.

Ratio à priori hujus doctrinæ (inquit Ariaga Disp. 46. n. 39.) est: quia sigillum Confessionis solum respicit forum; ut sic dicam externum; nam uti intrà Confessionem dicitur quilibet sua peccata, ita intrà illam debet pœnitentem Confessarium suum agere de illis, & ut ipsum dirigat ex noticia illius.

Sed contra: ergo si ego sui interpres Pauli confitentis sua peccata Ioanni, & postea ad me veniat idem Paulus ad Confessionem, possit ego loqui in Confessione de eis peccatis, quæ per me, tamquam per interpretem, confessum est. Similiter, si casu audivissem eum confitentem, vel consiliarius fuisset, quem Confessarius consuluerat, non habet licentiam personam nominandi, deinde ex Confessione

deprehendisset, hunc esse, qui commiserat ea peccata.

Respondet Arriaga supra n. 39. concedendo totum, quantum ad interpretem; etenim, inquit, neque quidpiam novi ipsi penitenti eveniret, neque alioquin magis odiosum: quam quando idem Confessarius ex prima Confessione monet in secunda.

Si dixeris, duo Confessarii, successivè audientes eadem peccata, non possunt sibi mutuò de illis loqui. Respondet, id esse planè extra propositum; quia illi inter se non loquerentur in Sacramento, neque si dum sibi invicem confiterentur, id dicerent, loquerentur in Sacramento cum eo, cujus peccata sibi narrant: quomodo ergo, quæso, hinc quidpiam inferatur ad casum propositum, ubi collocutio est cum ipso penitente, de ipsius peccatis, intrà Confessionem?

Quod ad Consiliarium attinet, & eum; qui casu audivit confitentem, respectu horum, inquit Arriaga, mihi non videtur ullum dubium, quin ea locutio sit contra sigillum: his enim duobus à penitente non sunt dicta peccata, ac proinde, si hi; etiam in Confessione, ea dicerent penitenti, ei aliquid novum & valde ingratum dicerent, scilicet se audivisse ea peccata, id quod penitens ignorabat. Secundò, Consiliarius ostenderet sibi ea dicta à Confessario; & licet posset se excusare, quòd non fuissent dicta nominando personam, tamen id difficultè crederet penitens, inducereturque primus Confessarius in gravem culpæ suspensionem; & ipsi penitenti hoc esset ingratißimum, quòd ita de suis peccatis locutus fuerit, ut facillè postea deprehendi poterit se esse eorum Auctorem. Hæc ille.

Sed quæro ego; quid ergo dicendum, si ego audivissem eum confitentem, & ipse hoc probè nosset? Quid si consiliarius fuisset, quem Confessarius consulerat, habitâ licentiâ personam nominandi? Profectò tunc cessant omnes rationes, propter quas Arriaga non dubitat, quin ea locutio sit contra sigillum: erigit tunc ea locutio non erit contra sigillum.

Imò si verum est, quòd sigillum solum respiciat forum externum, nunquam ea locutio erit contra sigillum, quia semper est in foro interno seu sacramentali. Et inde multum reddetur probabilis sententia, quæ asserit in aliquo casu licitum, unam Confessionem in alia revelare.

Exempli gratiâ: Sacerdos accessit ad sororem, ignorantia vincibili ignorans esse sororem, & hæc postea confitetur fratri, se esse illam, ad quam accesserat. Et Sacerdos non potest confiteri nisi alii, qui scit unicam illi esse sororem, tenebitur nihilominus confiteri illi circumstantiam incestus.

Idem est de Sacerdote, qui inter audiendam Confessionem errante clave peccavit, absolvendo v. g. alterum Sacerdotem à peccato cui erat annexa excommunicatio & irregularitas; ob cujus errorem alter excommunicatus celebrat; si non sit, nisi alius tertius Sacerdos, cui iste confiteatur, debet suum confiteri errorem, cum manifesto periculo, quòd audiens intelliget, quisnam sit ille Sacerdos male absolutus.

Hæc, inquam, sententia, quæ communiter rejicitur, multum redderetur probabilis, si sigillum non respiceret nisi forum externum. Immo non tantum in illis duobus casibus, sed nunquam foret contra sigillum, quæ in una Confessione audiuntur, in alia sic explicare, ut venire queat Sacerdos in notitiam personæ, quod tamen negat Sotus; tamen alioquin admittat duos priores casus, ut suo loco videbimus.

Itaque sigillum respicit tam forum externum, quàm internum seu sacramentale, ita ut Confessarius de peccatis dictis in præcedenti Confessione, nequeat loqui in sequenti Confessione, nisi de licentiâ penitenti, quam censetur dare, quando solet aliquem Confessarium frequentare, & ad Confessionem accedit; ut ab ipso juvetur in statu animæ suæ.

Ita docet Malderus supra cap. 22. dicens: Potest Sacerdos uti scientiâ prioris Confessionis, quatenus opus est ad directionem penitenti in præsentis Confessione, & eo ipso quòd ad Confessionem accedit, satis ad hoc censetur confensusse: vult enim juvari in statu animæ suæ, & res scitur fore secretissima propter sigillum. Sanè sicuti quando extra Confessionem de peccato, quod confessus est, consulit Confessarium, jam satis ei dat licentiâ de eo loquendi, immo hoc ipsum requirit ab eo: ita similiter, quando statum animæ suæ exponit, & de eo iudicari & tractari vult in secunda Confessione, satis censetur, de necessariis ad bonam Confessionis directionem, Confessario tractandi secum potestatem facere.

Quod magis locum habet, quando peccata prioris Confessionis, sunt aliquo modo circumstantiâ peccatorum in secunda Confessione expressorum. Ita Henriquez lib. 3. de Penit. c. 2. n. 7. Quando ergo narrat penitens peccata ejusdem rationis cum illis, quæ eidem Sacerdoti pridem est confessus, potest reprehendere Confessarium ipsum de suo lapsu, sæpius factò in eadem peccata, ut bene observat Bonacina Disp. 5. q. 6. Sect. 5. p. 4. n. 8. qui pro eadem Alios citat, Onuphrium, Sanchezium, & Navarrum. Hucusque Mald.

Verum ego absolutè (inquit Dia. p. 5. tract. 11. resol. 20. in fine) his non obstantibus, existimo cum Fagundez pr. 2. lib. 6. c. 4. n. 36.

non

89. Sigillum respicit tam forum externum, quàm sacramentale.

Malderus;

100. An Confessarius possit penitentem reprehendere de peccatis auditis in præcedenti Confessione. Henriquez, Bonacina, Onuphrius, Sanchezius, Navarrus.

Sententiæ Dianæ & Fagundez.

Solutio

97. Responsum solvitur.

Quid dicendum de Confessione, & eo qui casu audivit Confessionem? Sententiâ Arriagæ.

98. Quam eximitur Auctoritas.

An una Confessio possit referri in alia Confessione.

non posse Confessarium loqui cum pœnitente in secunda Confessione, nisi de illis tantum peccatis confessis in prima, quæ ipse pœnitens tangit, ac confitetur in secunda; non autem de omnibus, nisi de licentia expressa illius, quam poterit facile petere, si opus fuerit, quia aliàs erit virtualis exprobratio aliorum peccatorum, & fortè id agrè ferent pœnitentes, & molestam reddent exosamque Confessionem. Deinde, oportet, ut pœnitentes sint certi de fidelitate Confessorum in sigillo. Et denique; quia prima Confessio jam fuit perfecta & consummata, & in ea expiravit auctoritas Confessarii quoad peccata, in illa confessis: oportet ergo habere novam licentiam expressè concessam, non in confuso. Hæcenus Dia.

101.
Iudicium
Auctoris.

Et quidem licentia expressa indubiè tutior est & consulenda, quando commodè peti potest; interim confusa, quidni sufficiat, & tuta sit in praxi? Hæc autem non habetur pro omnibus peccatis, sed pro illis tantum, quorum mentio necessaria est ad rectè & convenienter ac utiliter administrandum secundum Sacramentum, quo casu non erit virtualis exprobratio; neque id agrè ferent pœnitentes, aut molestam reddent exosamque Confessionem; sed potiùs in spiritu exultabunt, & tantò promptiùs talem Confessarium frequentabunt, quantò vident se ab eo meliùs dirigi in viam salutis.

Deinde, satis certi sunt de fidelitate Confessorum in sigillo, quando audiunt solùm ea referri, quæ sunt necessaria aut valde utilia ad ipsorum directionem.

Et denique, licet prima Confessio jam fuerit perfecta & consummata, & in ea expiraverit auctoritas Confessarii quoad peccata, in illa confessis, ita ut amplius non sint materia necessaria Confessionis; non sic tamen, quin aliquando eorum memoria sit necessaria, aut certè valde utilis ad convenienter administrandum Sacramentum, & pœnitentem dirigendum in viam salutis æternæ; cur ergo tali casu non posset cum pœnitente in Confessione de iis loqui? Ita Multi sentiunt & præcitant sinè ullo serupulo conscientia, ut in principio Conclus. dixi, quam praxim damnare non audeo.

102.
Sententia
Puteani.

Immo Puteanus in 3. part. Divi Thomæ par. 2. q. ult. dub. ult. Conclus. 3. notab. 2. existimat licitum sinè licentia pœnitentis cum eo loqui, etiam extra Confessionem, ad procurandum seu promovendum ejus bonum spirituale.

Rejicitur.

Sed hoc ab omnibus unanimiter rejicitur, & meritò; quia sic posset ei exprobrare peccata, ad promovendam v. g. humilitatem, quod cederet in maximum onus pœnitentis, & indubiè redderet Confessionem molestam & exosam, quare nullatenus practicandum,

quando illa allocutio fieret omnino extra Sacramentum.

Quod addo; quia si feret statim post Absolutionem, antequam pœnitens recesserit à sede confessionalis, præsertim si adhuc durat peccata, probabilitè licet, ut habet sequens pars Conclus. Quæ probatur, quia tunc moraliter adhuc durat Confessio, quandoquidem satisfactio sit pars integralis Sacramenti; aliàs neque liceret imponere extraordinariam pœnitentiam, cum illa impositio significet gravia peccata.

Confirmatur; quia si Confessarius post Absolutionem imposuisset tria jejunia, & incontinenti revocaret & diceret, sufficit unum jejunium, violaret sigillum, quod nullus exheret; idque, quia moraliter censetur adhuc durare impositio pœnitentiæ. Ergo committere poterit adhuc monete & iudicare ea, quæ utilia & necessaria sunt pro evitacione peccati, quia moraliter censetur adhuc durare idem iudicium.

Veluti; si quis die jejunii absolvisset prandium, etiam animo amplius non comedendum, si tamen incontinenti afferatur aliqui cibi, potest comedere absque fractione jejunii, efficiendo moraliter unum prandium cum priori.

Item; qui sollicitat feminam immediate post Confessionem, antequam recesserit à sede confessionalis, censetur sollicitare quodammodo in ipsa Confessione; unde, secundum communiorè sententiam, talis sollicitudo est casus reservatus non minùs, quam si ferat ante Absolutionem.

Tertiò; si Sacerdos adveniat defectum in aliqua specie consecrationis, tenetur defectum supplere, si nondum ab altari recesserit, quia tunc efficitur unum sacrificium cum precedenti consecratione; secùs si jam sit in Sacristia.

Quartò; non requiritur coexistentia physica materiae & formæ v. g. Baptismi; sed sufficit moralis; ergo etiam quæ dicuntur immediate post Absolutionem & impositio nem pœnitentiæ, possunt & debent esse pertinere ad actum illum iudicii præcedentem. Secùs si longior mora intercesserit, v. g. si jam recesserit à sede confessionalis, cum neque tali casu posset imponere satisfactionem extraordinariam, eò quod amplius non censetur moraliter durare idem iudicium seu prius Sacramentum.

Hanc sententiam docet Henriquez lib. 3. de Pœnit. c. 21. n. 2. ubi sic ait: Data Absolutione non prohibetur de rebus, ad Confessionem pertinentibus, agere statim cum pœnitente, si quid oblitus est monere: aliis omnino. Eiusdem opinionis est Prepositus in 3. p. q. 11. de Sigillo dub. 5. n. 4. Quia

Quia, inquit, morali iudicio id non censetur fieri extra idem forum, sed censetur pertinere ad actus complementum. Hoc ipsum ob eandem rationem approbat Lugo supra n. 129. Dicastillo Disp. 12. n. 95. Arriaga supra n. 41. & Alii Recentiores.

Contrarium mordicus tenet Fagundez pr. 2. l. 6. c. 4. n. 33. ubi ita ait: Aferant Aliqui, si statim post finitam Confessionem, & datam Absolutionem, occurrat error emendandus, posse Confessarium loqui cum ipso pœnitente de Confessione & errore corrigendo, absque prædicta licentia, in quo profectò miris bene docent; tum, quia scandalo fortè erit pœnitenti; tum, quia est contra doctrinam, quam tradunt DD. qui omnes absolutè dicunt, post finitam Confessionem non licere Confessario loqui cum pœnitente de rebus confessis, nisi de licentia expressa pœnitentis.

Sicuti enim finitâ Confessione, si statim peccatum aliud constitendum pœnitenti occurrat, tenetur illud Confessor audire, & novam dare Absolutionem, propterea, quod est nova Confessio, & novum Sacramentum, quia per primam Absolutionem finitum fuit prius Sacramentum: sic etiam in nostro casu expira vit auctoritas Confessarii, quam solùm habebat ad loquendum de rebus confessis intra ipsam Confessionem; unde est finitâ, requiritur licentia expressa ipsius pœnitentis, ut sæpè diximus; nam, si post perfectam Confessionem liceret Confessori loqui cum pœnitente de rebus, in Confessione auditis, sine eius licentia, profectò id per se loquendo esset valde onerosum pœnitenti, & rubore suffunderetur vehementer, pudoreque afficeretur; quòd sine dubio redundaret in injuriam Sacramenti: ergo &c.

Respondeo; id per se loquendo non est magis onerosum pœnitenti, nec magis verecundum, quàm si, post Absolutionem datam, imponeretur pœnitentià proportionata gravibus peccatis; & tamen licet imponere, secundùm omnes Doctores. Quando ergo omnes Doctores dicunt, post finitam Confessionem non licere Confessario loqui cum pœnitente de rebus confessis, intellige post finitam Confessionem tam physicè, quàm moraliter, cum plurimi Doctores teneant oppositam sententiam, ut vidimus.

Fateor, finitâ Confessione, etiam ante impostam pœnitentiam, si statim peccatum aliud constitendum pœnitenti occurrat, tenetur illud Confessor audire, & novam dare Absolutionem, propterea quòd est nova Confessio & novum Sacramentum: ergo per primam Absolutionem finitum fuit prius Sacramentum; distinguo Consequens, physicè, Concedo; moraliter, Nego. Quia autem moralis permanentia non sufficit, ad directam remissionem peccatorum quoad culpam (nemo quippe directè

absolvit ab ignotis, sed à peccatis confessis) ideo requiritur nova Absolutio. Porro ut imponatur satisfactio; & fiat mentio peccatorum, satis est, quòd moraliter adhuc homo censetur durare in eo iudicio; tandiu enim censetur manere licentia loquendi de iis, quæ ad iudicium istud spectant.

Et quamvis secundùm omnes DD. finitâ omnino Confessione tam physicè, quàm moraliter, ut pœnitens admonetur de defectu commisso, planè necessarium sit petere novam licentiam; ut pœnitens, inquam, admonetur extra sequentem Confessionem; at tamen disputatur, an sufficiat licentia petita; & non obtenta. Suarius Disput. 33. Sect. 5. n. 3. Si verò; inquit, renuat, dicat nihilominus, si commodè possit, quia tunc jam verè non loquitur extra Confessionem, sed supplet & perficit eam, quæ inchoata & imperfecta manserat; & pœnitens tunc est irrationabiliter invitus.

Pro hac sententia Dia. p. 2. tract. 1. Miscell. resol. 12. citat Nugnum in Addit. ad 3. p. to. 2. q. 11. a. 1. & Filiucium in q. mor. to. 12. tract. 7. cap. 11. q. 5. n. 324. Suarium autem citat pro opposita sententia; cum tamen hanc in terminis doceat, ut patet ex ejus verbis, mox relatis. Quem errorem correxit p. 3. tract. 4. resol. 87. ibique suam opinionem manifestavit dicens:

Sed mihi summo pere displicet, viros doctos hæc docuisse, & ideo hanc sententiam Fagundez p. 2. l. 6. c. 4. n. 33. improbabilem putat; quia ex illa daretur casus, in quo, absque licentia pœnitentis expressa, loqui possit Confessarius cum ipso pœnitente de rebus, sibi confessis, quòd est absurdum; & omnes Doctores negant, & taliter facere erit exprobrare pœnitenti peccata confessa, & exolam reddere Confessionem, & injuriam facere Sacramento.

Unde in casu proposito, quando Confessor commisit aliquem errorem in Confessione, quia v. g. absolvit non subditam, vel excommunicatum, vel à casu reservato, vel non injunxit obligationem restitutionis, non potest loqui cum pœnitente de supradicto errore, sed petat licentiam ab illo; & si negat, culpa, quæ fuerat Confessarii, eo ipso in pœnitentem transfertur, & Confessarius liber ab omni obligatione manet. Vide Sylvium in Addit. ad 3. p. q. 8. a. 5. q. 8. conclus. 2. & Alios communiter. Hucusque Diana.

Ex quo satis evidens est ultima pars nostræ Conclusionis, quæ est magis communis & conformis communi sensui fidelium, qui judicarent talem frangere sigillum, cum, ut supponitur, prius Sacramentum moraliter fuerit completum.

Et quævis in aliquibus casibus, jure humano sic disponente, sufficiat licentia petita, etsi non obtenta, ut patet in Religioso petente licentiam

107. An sufficiat licentia petita, & non obtenta, ut Confessor pœnitentem admoneat de defectu commisso.

Afirmat Suarez & Alii.

108. Negant Diana & Fagundez.

Sylvius

109.

Occurrat objectioni

105. Oppositum tenet Fagundez.

106. Responso ad eum probatorem.

rep. 18. de
Regul.

tiam transeundi ad strictiorem Religionem cap. Licet 18. de Regul. ibi: Talis ergo postquam à Prelato suo transeundi licentiam postulaverit, ex lege privata (qua publica legi præinducatur) absolutus, liberè potest sanctioris vite propositum adimplere: non obstante protèrva mæcreti contradictione Prelati: quia privilegium meretur amittere, qui concessâ sibi abutitur potestate.

Quàmvis, inquam, hoc verum sit; equidem quia est casus particularis, & in positivis non valet communiter argumentum à paritate rationis, ideo non bene hic casus trahitur in consequentiam, & hæc dispositio juris non rectè extenditur ad omnem aliam licentiam petitam, & non obtentam, ut patet in licentia ad absolvendum à casibus reservatis, quæ petita, tametsi à Superiore irrationabiliter negetur, haud equidem propterea valet, ut diximus suo loco, & similia plura exempla possent afferri. Ergo similiter non valet hæc illatio: sufficit licentia petita, etsi non obtenta, ut Religiosus transeat ad strictiorem Religionem; ergo etiam valet licentia petita, etsi non obtenta, ut Confessarius loquatur cum pœnitente extra Confessionem de defectu, commisso in Confessione.

110.
Confirmatur hæc licentia ad hominem et Lugonem.

Et confirmari potest ad hominem, inquit Lugo suprâ n. 140. quia Auctores contrariæ sententiæ dicunt, petendam esse prius licentiam: si autem sigillum non obligat ad non loquendum cum pœnitente de Confessione in eo casu, non video necessitatem petendi licentiam, nisi causâ urbanitatis: nam licentia pœnitentis non requiritur, nisi propter obstaculum sigilli: si ergo non obstat sigillum, non requiritur petitio licentiæ, sed posset ex abrupto Confessarius dicere quod volebat; consequens autem non conceditur ab iis Auctoribus, hæc credo facile illud concessuros. Ita Eminent.

111.
Objectio.

Sed contra, inquis; hæc confirmatio parvam habet vim, quippe Auctores contrariæ sententiæ posset dicere, in hoc casu obligare sigillum, sic tamen, ut sufficiat licentia petita, etsi non obtenta. Unde non requiritur petitio licentiæ tantum urbanitatis causâ, sed propter obligationem sigilli, ita ut sit conditio planè necessaria ad licitè loquendum.

Sicuti in exemplo, suprâ allato, Religiosus obligatur permanere in Religione, quam professus est, sic tamen, ut sufficiat licentia petita, etsi non obtenta, ut licitè transeat ad strictiorem Religionem. Ergo nulla est necessitas petendi licentiam, nisi causâ urbanitatis, & posset ex abrupto Religiosus transire ad strictiorem Religionem; Neg. Conseq. sed requiritur petitio licentiæ, tamquam conditio prorsus necessaria ad licitè transeundum.

Nec solum urbanitatis causâ, sed ne bonum obedientiæ contemnere videatur, ut loquitur jus suprâ citatum, ibi: Quocirca noverint uni-

versi, quibus huiusmodi privilegium est concessum, ad concedendam licentiam transeundi ratiè postulantis, de iure teneri: quia sicut subditur à Prelato cum humilitate & puritate debet transeundi licentiam postulare, ne bonum obedientiæ contemnere videatur: sic profecto Prelatus subditus, sine difficultate & pravitate quælibet, debet transeundi licentiam indulgere, ne videatur propositum impedire divinitus inspiratum. Ita Innoc. III. Priori & Conventui Dimolienfi.

Cum igitur pœnitens in casu proposito habeat privilegium & jus, ne aliquis ei loquatur de auditis in Confessione extra Confessionem, quid mirum, si Confessarius debeat licentiam postulare, ne illud privilegium seu jus contemnere videatur? Adeoque etsi Confessarius posset loqui cum pœnitente, sive hic det licentiam, sive non; haud equidem propterea posset iudicari petitio licentiæ pura ceremonia, ut perperam existimat Arriaga suprâ n. 47.

Respondeo Concedendo totum. Ergo confirmatio Lugonis parvam habet vim; Neg. Conseq. quia Auctores, quod forte posset dicere, hoc non dicunt; sed asserunt, sigillum tali casu non obligare, ut patet ex ratione Suarii, suprâ allegata: Quia tunc jam verè non loquitur extra Confessionem, sed supplet & perficit eam, quæ inchoata & imperfecta permanerat; jam autem sigillum non obligat ad tacendum intra eandem Confessionem, ad quid ergo necessaria petitio licentiæ?

Igitur, vel non requiritur licentia petita, vel non sufficit petita, & non obtenta; quia revera loquitur Confessarius extra Confessionem; quàmvis hæc enim à parte rei permanferit imperfecta, sive essentialiter, quia Absolutio defectu jurisdictionis fuit invalida, sive integraliter, quia non fuit imposta pœnitentiæ; sive accidentaliter, defectu debite admonitionis: at tamen secundum æstimationem pœnitentis fuit Confessio perfecta, quod sufficit.

Immo tametsi non fuisset sic perfecta, v. g. quando pœnitens scivit, propter suam indispositionem fuisse negatam Absolutionem; quis propterea dixerit, Confessarium, postquam pœnitens à sede confessionalis recessisset, posse eum admonere & exhortari ad debitam dispositionem, ut eâ ratione possit Sacramentum perficere, quod antea fuerat inchoatum? Nemo hæcenus id asseruit, nec asseri potest, salvo sigillo.

Hinc contra Suarium argumentatur Eminent. suprâ n. 141. dicens: Si hæc occasio perficiendi, quod defuit, posset Confessarius continuare per totam vitam eandem Confessionem, sigillum certè prorsus corrumpere: nam ad Confessarium pro suo munere spectat, non solum monere, sed corrigere etiam pœnitentem: quare posset per totam vitam corrigere, & objurare pœnitentem propter illa peccata, quod

quod totum diceret, se intrā Confessionem facere, quam quoad actum corrigendi & ob- jurgandi vult magis perficere, quia non satis reprehendit pro merito peccatorem; quod certē Confessionem redderet intolerabilem, & fideles omnes gravissimē scandalizarentur quasi de sigillo omnino violato. Hæc ille.

Huic tamen rationi (inquit Arriaga supra n. 49.) facile responderet Suarez, se, non nisi pro defectu præcedentis Confessionis supple- do, eam concedere licentiam, qualis v. g. esset, pœnitentiam imponere, monere de obligatio- ne restituendi &c. At postea ob nova peccata eum corrigere ac monere, non spectat ad Con- fessionem præcedentem; ideoque eâ occasione non posset loqui ampliùs de Confessione præ- cedente; nec indè lequi, fore, ut id per totam vitam liceat.

Sed contrā; non dicit Lugo: Ob nova pec- cata, sed; *Propter illa peccata*, scilicet quæ con- fessus fuit, supposito quod non satis ea repre- hendisset.

Hinc meliùs ad hoc argumentum respondet Dicastillo Disp. 12. n. 82. Quando oppositæ sententiæ Auctores dicunt, posse monere, non loquuntur de quovis defectu, qui tunc inter- venerit, quando Confessio fiebat; præsertim, si solùm fuerit omisio alicujus utilis quidem, sed non necessariæ advertentiæ aut instructio- nis; sed de defectu gravi, juxta prudentem æstimationem, & necessariò vitando à Con- fessario sub gravi obligatione id procurandi, ita ut si advertisset, debuisset non deesse in ea parte suo officio, aut si fortè sufficienter advertit, aut culpabiliter non expendit, aut omisit, gra- viter peccasset.

Atque, ut uno verbo dicam, loquuntur de iis casibus, in quibus, qui contra Suarium sentiunt, dicunt, etiam esse obligationem pe- tendi (si fieri moraliter possit) facultatem à pœnitente (quam etiam Suarius dicit esse pe- tendam) differt verò una sententia ab altera, quòd Suarii & Aliorum sententia doceat, peti- tà facultate, si neget pœnitens, adhuc etiam possit pergere Confessarius & monere; altera verò sententia docet, quod si neget, non debet ampliùs pergere; sed relinquere pœnitentem, quia obligationi suæ sic abundè satisfecit, & tantùm doleat de peccato à se commissò, quando administravit Sacramentum. Utraque ergo sententia admittit esse petendam faculta- tem à pœnitente.

Jam ergo quero ab Eminentissimo & Aliis nostræ communis sententiæ, an possit aut de- beat Confessarius per totam vitam ire ad pœ- nitentes, quos magis instruere potuisset, aut meliùs fuisset, si diutius instruxisset, aut etiam objurgasset & reprehendisset aut monuisset tempore, quo audivit illos confitentes, an, inquam, possit aut debeat ab iis postea per to- tam vitam petere facultatem illos monendi,

instruendi, objurgandi &c.

Procul dubio negabunt, sed dicent, tantùm debere fieri in casibus certis & gravibus, in quibus recta ratio & prudentia dicat, per tale medium esse occurrendum illi malo, juxta re- gulas generales pro diversitate materiæ, & alia- rum circumstantiarum. Hoc ergo ipsum respon- debunt oppositæ sententiæ Auctores, nempe in illis ipsis casibus, & non aliis, sufficere licen- tiam petitam, et si non obtentam. Non ergo sequitur (inquit præfatus Auctor) magis in una sententia, quàm in altera, semper & per to- tam vitam esse petendam facultatem, ut eâ concessâ vel negatâ procedendum sit ad eam admonitionem, vel ab illa abstinendum.

Igitur argumentum istud Lugonis parùm aut nihil probat; sed non ideo recedendum à communi sententia, quæ satis probatur ex ge- nerali illo principio; quòd Confessarius extra Confessionem non possit loqui, etiam cum ipso pœnitente, de auditis in Confessione, absque licentia. Jam autem licentia petita tan- tùm, & non obtenta, non est vera licentia, sed potiùs negatio licentiæ, nisi jus commune, aut particulare, consensum suppleat.

Et aliunde nullum hic est jus supplens, ne- que aliqua ratio sufficiens, ad excipiendum hunc casum à communi illo principio; præ- sertim accedente, ut supra dixi, communi sensu, seu æstimatione fracti sigilli; qui utri- que sensus & æstimatio in hac re est maximi momenti, & urgens motivum, ut homines ab- sterreantur à Confessione. Nam asperitatis, quæ est in præcepto hujus Sacramenti, ut est magnum lenimentum strictissimi observatio- nis sigilli, ita non parvum est terribulum, si sciant, modo prædicto posse Confessarium loqui. Ita Dicast. sup. n. 83. cum quo finio hanc Con- clusionem. Sequitur

CONCLUSIO VII.

Usus scientiæ sacramentalis, non ingratus pœnitenti (v. g. osten- sio vultus benignioris, declina- tio infidiarum, studium ca- sium conscientiæ &c.) licet, secluso periculo revelationis.

Ille usus dicitur gratus, seu non ingratus pœnitenti, qui nullo modo redundat in gravamen pœnitentis, sive ex quo non affici- tur pudore, aut aliquod aliud detrimentum patitur in fama, honore, divitiis &c. Hunc autem usum esse licitum, probatur; quia non reddit, per se loquendo, Confessionem odio- sam; immo quandoque magis appetibilem, ut

117.
Probat
communi
sententia.

118.
Quis usus
scientiæ sa-
cramen talis
dicitur gra-
tus pœni-
tenti.

114.
Respon-
dit Arriaga

115.

116.
Alia respon-
dit Dicastil-
lo.

116.
Argumen-
tum contra
sequentes
sententiam
communi-
tam.